
Sprawa: Interpelacja nr 5421
Znak sprawy: DPP4.054.1.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Interpelacja w sprawie gigantycznego deficytu przewidywanego w projekcie budżetu państwa na rok 2025 oraz licznych zaniechań Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (KAS), co może doprowadzić do zapaści finansów publicznych

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 5421 Posła na Sejm Pana Łukasza Kmity w sprawie „gigantycznego deficytu przewidywanego w projekcie budżetu państwa na rok 2025 oraz licznych zaniechań Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (KAS), co może doprowadzić do zapaści finansów publicznych”, w części dot. pytań nr 3-7, przedstawiam następujące informacje i wyjaśnienia.

Ad 3.

Czy Prezes Rady Ministrów uważa za właściwe rozwiązanie w KAS pionów i komórek do spraw zwalczania przestępczości podatkowej zastępując je innymi - mniej sprawnymi - pionami analityczno-operacyjnymi?

Zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 lipca 2024 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie organizacji Krajowej Informacji Skarbowej, izby administracji skarbowej, urzędu skarbowego, urzędu celno-skarbowego i Krajowej Szkoły Skarbowości oraz nadania im statutów (Dz. Urz. Min. Fin. poz. 75) znowelizowano przepisy zarządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie organizacji Krajowej Informacji Skarbowej, izby administracji skarbowej, urzędu skarbowego, urzędu celno-skarbowego i Krajowej Szkoły Skarbowości oraz nadania im statutów (Dz. Urz. Min. Fin. z 2023 r. poz. 615, z późn. zm.) w zakresie statutu urzędu celno-skarbowego. Zarządzenie to weszło w życie z dniem 1 sierpnia 2024 roku.

Nowa struktura organizacyjna urzędów celno-skarbowych została wprowadzona, aby zapewnić w Krajowej Administracji Skarbowej jeszcze skuteczniejszą i efektywniejszą realizację zadań przez naczelników urzędów celno-skarbowych w zakresie wykrywania i zwalczania zorganizowanej przestępczości podatkowej oraz najpoważniejszych

naruszeń podatkowych. Zasadniczą zmianą organizacyjną mającą służyć realizacji tego celu było utworzenie w ramach struktury urzędów celno-skarbowych trzech nowych pionów:

- pionu operacyjno-analitycznego,
- pionu prewencji i realizacji,
- pionu dochodzeniowo-śledczego,

oraz utworzenie komórki postępowania celnego i administracyjnego w pionie orzecznictwa i obsługi zgłoszeń celnych.

Na mocy przywołanego wyżej zarządzenia Ministra Finansów, dyrektorzy izb administracji skarbowej jako kierownicy jednostek organizacyjnych oraz naczelnicy urzędów celno-skarbowych, mają możliwość – w oparciu o ramy ww. zarządzenia - odpowiedniego, elastycznego kształtowania struktur organizacyjnych urzędów celno-skarbowych, uwzględniających specyfikę danego regionu tak, aby zapewniały skuteczną i efektywną realizację wszystkich zadań urzędów celno-skarbowych.

Całkowicie chybiona jest teza o rzekomej likwidacji struktur przeznaczonych do zwalczania przestępczości - jest bowiem dokładnie na odwrót. **Nowa struktura urzędów celno-skarbowych wynika z jednoznacznego ukierunkowania całości, nie tylko wydzielonej części, struktur operacyjnych, dochodzeniowych i kontrolnych do przeciwdziałania i zwalczania przestępczości.**

Odnosząc się szczegółowo do przyjętej koncepcji, będącej wynikiem dotychczasowej praktyki funkcjonowania urzędów celno-skarbowych i uzyskanych w tym zakresie doświadczeń, uprzejmie informuję, że – jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ww. zarządzenia - utworzenie określonych pionów organizacyjnych i umiejscowienie w nich wskazanych komórek organizacyjnych pozwoli na sprawniejsze, skuteczniejsze i efektywniejsze działanie urzędu celno-skarbowego w zakresie zwalczania przestępczości podatkowej i ekonomicznej.

W przypadku pionu operacyjno-analitycznego w jego strukturze umiejscowione zostały komórki organizacyjne: operacyjno-rozpoznawcza, techniki i obserwacji, analizy ryzyka oraz wymiany informacji międzynarodowej.

Utworzenie tego pionu i zgrupowanie w nim ww. komórek pozwoli na prowadzenie spraw w oparciu o wszystkie dostępne instrumenty będące w dyspozycji naczelnika urzędu, co pozwoli na zebranie i przygotowanie pełniejszego materiału będącego podstawą wszczęcia kontroli celno-skarbowej, postępowania przygotowawczego lub prowadzenia innych ustawowych działań.

Taka struktura zagwarantuje, że zbieranie i przetwarzanie informacji w sprawach, oparte na ścisłej współpracy między poszczególnymi komórkami tego pionu, zapewni ochronę informacji, zwiększy dynamikę procedowania i zminimalizuje powtarzanie czynności w kontroli celno-skarbowej i postępowaniu przygotowawczym.

Organizacja pionu w tym kształcie pozwoli także na pozyskanie informacji, jej analizę, pogłębioną operacyjnie lub analitycznie ocenę zgromadzonych dowodów oraz prawidłową ich dystrybucję do właściwych komórek organizacyjnych urzędu.

Usytuowanie komórki wymiany informacji międzynarodowej w pionie operacyjno-analitycznym umożliwi efektywniejsze wykorzystanie narzędzi wsparcia działań transgranicznych, takich jak koordynacja działań z partnerami zagranicznymi, będąca efektem międzynarodowej wymiany informacji.

Co więcej, w ramach tych komórek będzie możliwa koordynacja współpracy między partnerami i służbami zagranicznymi a poszczególnymi komórkami operacyjnymi właściwych urzędów celno-skarbowych, co pozytywnie wpłynie na szybkość i efektywność prowadzonych czynności. Zaangażowanie komórek wymiany informacji międzynarodowej w działania o charakterze transgranicznym (np. w ramach platformy EMPACT) przyczynia się do wzrostu aktywności i pozycji Krajowej Administracji Skarbowej na arenie międzynarodowej.

Rozwiązanie to również usprawni wymianę informacji w ramach współpracy międzynarodowej, co w przypadku zwalczania przestępczości o charakterze transgranicznym jest często elementem warunkującym powodzenie prowadzonych działań.

Z kolei w nowo utworzonym **pionie prewencji i realizacji** zgrupowane zostały istniejące dotychczas w strukturze urzędu komórki kontroli celno-skarbowej rynku, realizacji i służby dyżurnej oraz nowo utworzona komórka zabezpieczenia działań. Rozwiązanie to uzasadnione jest tym, że kontrole wykonywane przez komórki kontroli celno-skarbowej rynku w swoim założeniu winny mieć przede wszystkim charakter prewencyjny. Pozostałe komórki z tego pionu będą wspierać inne komórki urzędu przy wykonywaniu ich zadań.

Ponadto, takie rozwiązanie pozwoli na wykorzystanie w sytuacjach krytycznych wyszkolonych i uzbrojonych grup oraz mobilnych funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej w zależności od potrzeb, w różnych rejonach działalności służbowej. Zapewni to szybkość i elastyczność w zastępowalności funkcjonariuszy z uwagi na ich wykształcenie i przygotowanie merytoryczne.

Usytuowanie w tym pionie komórki kontroli celno-skarbowej rynku zapewni jednolity tok procedowania spraw należących do zakresu działania tej komórki i wyeliminuje różnorodną wykładnię regulacji prawnych oraz zapewni, w razie potrzeby, wsparcie umiejscowionej w tym pionie komórki realizacji.

Wspomniana wyżej komórka zabezpieczenia działań formalizuje obecnie funkcjonujące, w niektórych urzędach celno-skarbowych, Grupy Zabezpieczenia Działania.

Naczelnik urzędu może ją utworzyć w zależności od potrzeb danego urzędu, jeżeli jest to uzasadnione zakresem realizowanych zadań lub innymi szczególnymi względami. Podkreślenia wymaga, że w komórkach zabezpieczenia działań służbę pełnić będą funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej odpowiednio wyszkoleni i wyposażeni w sprzęt specjalistyczny. Pozwoli to na zabezpieczenie działania o wysokim stopniu zagrożenia, prowadzenie działań pościgowych i blokadowych oraz „wejścia” siłowe do miejsc, w których podejrzewa się ukrywanie nielegalnych towarów, lub gdy od szybkości wkroczenia zależy zatrzymanie przestępców.

Wprowadzone zostały również zmiany w zakresie zadań realizowanych przez komórki służby dyżurnej. Zmiany te mają charakter porządkujący oraz uzupełniający, jak np. w przypadku zadania prowadzenia rejestru osób zatrzymanych. Charakter służby całodobowej utrzymywanej w systemie zmianowym przez 7 dni w tygodniu w ciągu całego roku pozwala na bieżące uzupełnianie danych w rejestrze bez względu na dzień tygodnia, w którym prowadzone są działania oraz bez względu na to jaka komórka dokona zatrzymania. Zadanie usystematyzuje i uporządkuje to zagadnienie na poziomie urzędu celno-skarbowego, a także pozwoli naczelnikowi urzędu na bieżący i bezpośredni dostęp do informacji o zatrzymanych osobach.

Utworzenie **pionu dochodzeniowo-śledczego** uwidacznia natomiast istotną rolę komórek dochodzeniowo-śledczych i podkreśla znaczenie zadań realizowanych przez naczelników urzędów celno-skarbowych jako finansowych organów postępowania przygotowawczego. W pionie dochodzeniowo-śledczym usytuowano, oprócz komórki dochodzeniowo-śledczej, komórki informatyki śledczej, analizy kryminalnej oraz ustalania i odzyskiwania mienia, które wspierają będą komórkę dochodzeniowo-śledczą w sprawnym i efektywnym prowadzeniu postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa, przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe. Powyższe ułatwi współpracę między tymi komórkami, pozostającymi w jednym pionie, pod nadzorem jednego zastępcy naczelnika urzędu, w szczególności w zakresie realizacji czynności przeszukań, zatrzymań rzeczy i osób i innych czynności w terenie, w zakresie zabezpieczania elektronicznych dowodów, ich analizy z wykorzystaniem narzędzi informatyki śledczej, wykorzystania analizy kryminalnej oraz efektywnego i skutecznego pozbawiania sprawców przestępstw korzyści majątkowych.

Jednocześnie, zmiana ta przyczyni się do ujednoczenia nadzoru nad zadaniami realizowanymi w ww. pionie, na poziomie Ministerstwa Finansów. Dodatkowo w projekcie statutu urzędu celno-skarbowego doprecyzowano regulacje dotyczące zadań realizowanych przez komórkę ustalania i odzyskiwania mienia. Natomiast zakres zadań realizowanych przez tę komórkę nie uległ zmianie.

Ad 4.

Czy Prezes Rady Ministrów uważa za właściwe wprowadzenie w KAS zakazu wszczynania kontroli bez zawiadomienia? Czy zdaniem Pana premiera pozostanie to bez wpływu dochody budżetu państwa?

Przede wszystkim wyjaśniam, że taki zakaz nie został nigdy wprowadzony. Ogólną zasadą kontroli podatkowych jest zawiadomienie przedsiębiorcy o zamiarze jej wszczęcia. W przepisach ustawy Ordynacja podatkowa oraz ustawy Prawo Przedsiębiorców określone są wyjątki od ogólnej zasady wszczynania kontroli podatkowych, po uprzednim zawiadomieniu podatnika.

W dniu 23 stycznia 2024 roku, mając na uwadze dochodzące sygnały nadużywania, w latach wcześniejszych, stosowania wyłączeń w tym zakresie, wystosowano do dyrektorów izb administracji skarbowej pismo, w którym przypomniano o obowiązkach organów wynikających z bezwzględnie obowiązujących norm prawa i wskazano na nieakceptowanie nagięcia tego prawa, np. w postaci nieinformowania przedsiębiorcy o kontroli podatkowej na podstawie wątpliwych przesłanek.

Zasady te zostały powtórzone w piśmie Zastępcy Szefa KAS z 22 lutego 2024 roku, w którym dodatkowo zwrócono uwagę, aby podejmowane przez naczelników urzędów skarbowych kontrole podatkowe w stosunku do mikroprzedsiębiorców, w jak najmniejszym stopniu absorbowały prowadzącą działalność gospodarczą i nie powodowały nadmiernych utrudnień w jej wykonywaniu. Wystosowano również zalecenia, aby w pierwszej kolejności były podejmowane czynności sprawdzające, wyjaśniające itp., a wszczynanie kontroli podatkowej miało miejsce tylko wtedy, gdy jest to absolutnie niezbędne, natomiast w przypadku wszczęcia i przeprowadzenia kontroli podatkowych wobec mikroprzedsiębiorców czas ich trwania nie przekraczał w roku 6 dni wliczanych do limitu czasu kontroli.

Skierowane do podległych organów KAS zalecenia nie dotyczą zatem kontroli prowadzonych wobec „oszustów”, w stosunku do których należy stosować wyłączenia określone w art. 48 ust. 11 Prawa przedsiębiorców oraz art. 282c Ordynacji podatkowej.

Przedstawianie nieprawdziwych informacji może świadczyć o braku znajomości przepisów w zakresie prowadzenia kontroli podatkowej.

Ad 5.

Czy Prezes Rady Ministrów uważa za właściwe zrezygnowanie w KAS z nacisku na zwalczanie przestępczości podatkowej oraz ujawnianie i zabezpieczenie mienia pochodzącego z przestępstw? Czy zdaniem Pana premiera nie wpłynie to na dochody budżetu państwa?

Zwalczanie i ściganie przestępczości podatkowej jest jednym z priorytetowych zadań KAS. Działania w tym zakresie są realizowane jednocześnie w kilku wymiarach, tj. kontrolnym i analitycznym, śledczym oraz operacyjno-rozpoznawczym.

Zadaniem priorytetowym KAS jest również zabezpieczanie mienia celem pozbawienia sprawców przestępstw osiągniętych korzyści majątkowych. Majątek przestępców jest identyfikowany i zabezpieczany już na etapie prowadzonych postępowań przygotowawczych. Nawet w początkowej fazie prowadzenia spraw, także w czynnościach pozaprosesowych, jest dokonywana identyfikacja majątkowa sprawców i poszukiwanie ukrytych korzyści majątkowych. W 2024 roku (do września) KAS zabezpieczyła mienie o wartości ponad 437,7 mln zł.

Ad 6.

Czy w związku ze złożonym przez Pracowników KAS pismem do Pana premiera, Minister Finansów został wezwany do złożenia wyjaśnień. Jeśli tak – proszę o przesłanie kopii ich treści w załączniku do odpowiedzi na interpelację.

Minister Finansów przekaze do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów swoje stanowisko odnośnie wystąpienia Międzyzakładowego Związku Zawodowego Związkowa Alternatywa w Krajowej Administracji Skarbowej.

Ad 7.

Ilu pracowników w Izbach Administracji Skarbowej (IAS) oraz Urzędach Celno-Skarbowych (UCS) pracujących na wyższych stanowiskach straciło pracę w okresie: styczeń 2024 – 30 września 2024?
Z iloma w/w pracownikami zajmującymi wyższe stanowiska rozwiązano umowy?
Ilu zwolniono za porozumieniem stron? Ilu pracowników zdegradowano – proszę o pozyskanie i przedstawienie przez KPRM pełnej wiedzy z Ministerstwa Finansów?

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 30 września 2024 r. zostało odwołanych z wyższych stanowisk w służbie cywilnej:

- 53 osoby w izbach administracji skarbowej (IAS)¹
- 19 osób w urzędach celno-skarbowych (UCS)²,

Zgodnie z art. 52 pkt 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (dalej: ustawa o służbie cywilnej)³ wyższymi stanowiskami w służbie cywilnej są stanowiska m.in. dyrektora izby administracji skarbowej, naczelnika urzędu celno-skarbowego, a także zastępcy tych osób.

¹ Ze stanowisk: dyrektora izby administracji skarbowej i zastępcy dyrektora izby administracji skarbowej.

² Ze stanowisk: naczelnika urzędu celno-skarbowego i zastępcy naczelnika urzędu celno-skarbowego.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 409

Powołanie na ww. stanowiska jest w myśl art. 53a ust. 5 ww. ustawy o służbie cywilnej równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie powołania, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (dalej: Kodeks pracy)⁴.

W wyniku powołania powstaje drugi, równoległy stosunek pracy. Dotychczasowy stosunek pracy ulega zawieszeniu, a nie przekształceniu. Ustawa o służbie cywilnej nie zawiera żadnych modyfikacji w zakresie odwołania osoby z takiego stanowiska, ani świadczeń osoby odwoływanej, zatem zastosowanie znajdą ogólne przepisy prawa pracy.

W myśl art. 70 § 1 Kodeksu pracy pracownik zatrudniony na podstawie powołania może być w każdym czasie – niezwłocznie lub w określonym terminie – odwołany ze stanowiska przez organ, który go powołał. Dotyczy to również pracownika, który na podstawie przepisów szczególnych został powołany na stanowisko na czas określony. Przepis art. 70 § 2 Kodeksu pracy stanowi, iż odwołanie jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę. W okresie wypowiedzenia pracownik ma prawo do wynagrodzenia w wysokości przysługującej przed odwołaniem.

Jednocześnie na mocy art. 53a ust. 6 ustawy o służbie cywilnej urzędnikowi służby cywilnej oraz pracownikowi służby cywilnej powołanemu na stanowisko, o którym mowa w art. 52 pkt 2-5 tej ustawy, dyrektor generalny urzędu, w którym jest on zatrudniony, udziela urlopu bezpłatnego na czas powołania. Ponadto, zgodnie z ust. 9 tego przepisu - po zakończeniu urlopu bezpłatnego dyrektor generalny urzędu wyznacza urzędnikowi służby cywilnej oraz pracownikowi służby cywilnej stanowisko pracy zgodne z jego kwalifikacjami i umiejętnościami zawodowymi.

Z powyższych regulacji wynika, że członek korpusu służby cywilnej powołany na wyższe stanowisko w służbie cywilnej, co do zasady, pozostaje w dwóch równoległych stosunkach pracy. Członkowi korpusu służby cywilnej, po odwołaniu z wyższego stanowiska w służbie cywilnej, zostaje wyznaczone stanowisko pracy zgodne z jego kwalifikacjami i umiejętnościami zawodowymi. Wyznaczenie jest jednostronną czynnością z zakresu prawa pracy i umożliwia powierzenie osobie odwołanej innego stanowiska i na innych warunkach niż wynikało to ze stosunku pracy, którego dotyczył urlop bezpłatny.

Z informacji przekazanych przez jednostki organizacyjne Krajowej Administracji Skarbowej wynika, że w okresie od 1 stycznia do 30 września 2024 roku, spośród ww. liczby odwołanych osób rozwiązanie stosunku pracy na mocy porozumienia stron, w związku z przejściem na emeryturę nastąpiło z 4 osobami zajmującymi wyższe stanowisko w służbie cywilnej.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Marcin Łoboda

Sekretarz Stanu Szef Krajowej Administracji Skarbowej

---

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.